

ST. GEORG

MEDLEMSBLAD FOR ST. GEORGS GILDENE I NORGE • NR 4 - 2014

SAMMEN STØTTER
VI SPEIDERSAKEN

GILDEVENNER!

Mange av oss har vært på årets gildemestermøte på Sanner,- tradisjon og samtidig alltid nytt! Landsgildeledelsen planlegger. Vi vil gi inspirasjon, legge til rette for ideutveksling og skape diskusjon. Gildemestermøtet er stedet der vi kan dele erfaringer, fordype oss i et spennende tema, og stedet der vi kan ta tid til å diskutere grundig, viktige temaer og veivalg. På gildemestermøtet kan vi identifisere viktige spørsmål som vi året etter kan stemme over på landsgildeting.

Det er deltakerne som fyller rammene på gildemestermøtet med innhold. Derfor takk til dere som kom! Vi er en demokratisk organisasjon og vil at medlemmene skal ha reell innflytelse over aktivitetene våre. Vi har medlemmer som hver og en sitter inne med erfaringer og kunnskap som kan styrke kvaliteten og variasjonen i arbeidet vårt. Dessuten er fellesskap en av grunnsteinene i speidingen og i gildearbeidet.

I disse dager sender vi ut en spørreundersøkelse for å finne ut mer om grunnene til at bare litt over halvparten av gildene er representert på storsamlingene våre. Vi vil gjerne legge til rette for at flere kommer. Da må vi vite om

det er økonomi, alder, program, tidspunkt eller noe helt annet som er avgjørende for dere. På Sanner diskuterte vi også reisefordeling. Alternative ordninger kan foreslås for tinget.

Vi har de senere årene gjennomført en endring av profil og en satsning på vekst og profilering, for tydeligere å få frem til flere at vi støtter speidersaken

vi støtte «Klimavalgalliansen 2015?» og hva med Fredslyset? På verdenskonferansen i Sydney, ble Alf Runar Bakke valgt inn i verdenskomiteen. Hurra! Kan dette være med og fornye vårt internasjonale engasjement?

Landsgildeledelsen jobber for å styrke fellesskapet og de lokale gildene, synliggjøre organisasjonen og tilrettelegge for fellesløft. Hvis

---

«Nå starter utformingen av mål og strategi for perioden 2015-17

---

og at vi er et godt alternativ for de som ønsker å fortsette godt speidervennskap og leve etter speiderverdiene i det voksne liv. Vi har forsøkt å styrke det lokale gildearbeidet gjennom arbeidet med BPs blå patrulje og ved å tilby felles turer.

Nå starter utformingen av mål og strategi for perioden 2015-17. Skal vi bli mer nyskapende, utfordrende, mer inkluderende? Skal vi tydeligere vise at vi tar samfunnsansvar? Bli tydeligere i lokalsamfunnet? Skal vi ha Hotelt på landsleiren i Bodø i 2017? Skal

St. Georgs Gildene skal vokse og være en god samarbeidspartner for speiderorganisasjonene i fremtiden, trenger vi å vite hva som motiverer dere. Dialogene fra gildemestermøtet kan tas videre lokalt. Og ta gjerne kontakt med oss i LGL og fortell hva dere brenner for!

Sammen er vi St. Georgs Gildene i Norge, og sammen støtter vi speidersaken!

Karin R. Thompson

Landsgildemester

Det er bedre å tenne et lys enn å forbanne mørket

FREDSLYSET KAN SNART TENNES!

Tekst: Ivan Chetwynd

«Hva hjelper det med fredslýset, god tanke, hvem får nytte av det???»

Dette hjertesukk på Fredslysets Facebookside er sikkert et spørsmål som mange stiller seg når de dag etter dag ser og leser om alt det grusomme som skjer i krigene rundt om i verden.

Fredslyset skaper ikke fred! Bare mennesker kan skape fred. Men Fredslyset kan være en bønn eller et fortvilt sukk over krigens gru. Og det kan tenne – eller holde brennende – et fredsengasjement i menneskers – og ikke minst barnas – hjerte.

Fredslyset er et sterkt symbol. Noe av det som vi voksne mister underveis i livet er kanskje evnen til å undre seg over slike symboler. Denne vesle flammen er den samme flammen som brenner rundt om i verden akkurat nå, i forskjellige hjem og gudshus og speiderlokaler, som mennesker med helt forskjellige språk og kulturer stirrer på og undres over i dette øyeblikk. Og den samme flammen har gitt lys og skapt undring i over tusen år i Fødselsgrotten i Betlehem og etter hvert i flere tiår rundt om i verden. Og nettopp denne egenskapen ved denne skjøre, vesle flammen kan åpne for den større sammenheng som vårt eget vesle, skjøre liv lever i – og det kan skape fred inni oss. En fred som kan gi oss mot til å arbeide for fred i våre nære relasjoner og i den store verden.

At barn blir grepet av denne symbolikken kan man blant annet se fra slike beretninger som den fra i fjor

om speidergutten som fikk sin mor til å kjøre flere mil for å hente den ekte flammen, da en colaflaske veltet over en lampe og slukket flammen som skulle brukes i kirken!

Og Fredslyset brukes! Vi har fått mange beretninger om speidergudstjenester, besøk på pleiehjem og andre arrangement der fredsflammen fikk lov til å brenne i fjor. Vi håper på flere beretninger (gjerne med bilder) i år, enten på Facebook eller i e-poster til post@sgg.no

Fredslyset hentes til Norge til helgen før 1. søndag i advent og spres rundt i landet med bil, tog og Hurtigruta og i år fraktes det helt til Vadsø med nordgående Hurtigruta. Vi kjenner til samling i Oslo, Hamar og Bergen i tillegg undersøker komiteen muligheten for en fredslýsmerking i forbindelse med utdeling av årets fredspris 10. desember.

Flere detaljer og oppdateringer finnes på www.fredslyset.no og på Facebooksiden Fredslyset i Norge.

Ta kontakt med kontoret, hvis du har spørsmål eller trenger mer informasjon.

Bokmerker om Fredslyset kan fås tilsendt i posten. Følgende kan fås tilsendt som pdf-fil:

- Bokmerkene (6 på et A4-ark.)
- Fredslyssang (2 på et A4-ark)
- Stort skilt til å henge på fredslýs (3 på et A4-ark)
- Lite skilt til å henge på fredslýs (6 på et A4-ark)

LYSFLAMMEN

Boken *Kristuslegender* av Selma Lagerlöf har en spennende fortelling om hva som skjedde da flammen skulle fraktes fra Betlehem til Firenze. Lån boken på biblioteket.

EN FREDSLYSSANG

Melodi: Nå tennes tusen julelys

En flamme tent i Betlehem har brennt i tusen år. Og her i dag vi tar den frem: en drøm for verden vår.

Den samme flamme brenner nå og spres fra sted til sted i håp at alle men'sker må bli satt i brann for fred.

Må vi bli tent av fredens glør tross vår forskjellighet: en vakker flamme, mild og skjør, et lys for evighet.

I år selger Speider-sport en lanterne som bruker spesielle stearinlys. Det brenner i ca. ni timer. (Ekstrautstyr er holder for lampeolje, brenntid ca. fire timer.) Det at den kan brukes uten flytende brensel, gjør den sikrere når lyset skal fraktes med bil eller tog. Lysholderen kan lett tas ut for å gi flammen videre. Sammenslått er lykten ca. 10 cm høy.

FRIMERKEBANKEN –

en liten statusrapport høsten 2014

Tekst: Sverre Shetelig

Frimerkebanken deltok på KFUK / KFUMs landsleir i Asker i sommer sammen med Speidermuseet. Det var en viss interesse for det vi hadde med oss – kilovare, poser med 50 eller 100 ulike merker fra ulike land og – ikke minst brev med spesialstempel fra landsleiren.

Det er en liten gruppe som møtes i Oslo og utgjør bankens stab: Betten Gundersen, Kari Engvik, Odd Fjeldstad, Helen Rydning, Christian Edvardsen og Sverre Shetelig.

I Bergen har vi Claus Arne Wilhelmsen, som tar seg av nettsidene våre: www.frimerkebanken.no

Vi vil konsentrere arbeidet om følgende:

- Innsamling og salg av frimerkeklipp
- Salg av speiderfrimerker og speiderstempler
- Formidling og salg av samlinger vi får etter tidligere speidere

Litt om de ulike oppgavene:

KILOVARE

er klipp som vi mottar fra gildene og enkeltmedlemmer rundt i landet. Vi har kontakt med en dansk frimerkehandel som kjøper det vi mottar, og vi er interessert i få så meget som mulig, både klipp av brev fra Norge og fra utlandet. Klipp kan sendes direkte til Sverre Shetelig, leveres på gildekontoen eller tas med på møter sentralt.

En del av staben i Oslo

Vi går gjennom det vi får, for det sendes videre, slik at om det er spesielt verdifulle ting, legger vi det til side. Det er fint om merkene klippes slik at hele poststemplettet er med, med sted og dato. Det er ikke nødvendig å sende oss hele konvolutter. Unntaket er brev fra speiderleir o.l.

SPEIDERFRIMERKER OG –STEMPLER

er vanlige frimerker fra hele verden, og hvor motivet, bildet, har tilknytning til speidersaken. Mange speidere har gjemt på slike frimerker da de var yngre og samlet, og vi mottar gjerne slike for videre salg. Opp gjennom årene har Frimerkebanken fått laget mange spesielle stempler i forbindelse med leire og andre arrangementer. Disse har vi fortsatt mange av på lager, og forsøker å selge dem til samlere med interesse for speiding på frimerker. Vi vil etter hvert oppdatere hjemmesiden vår, slik at vi får vist frem hva vi kan tilby.

SAMLINGER, ALBUM OG LØSE MERKER

tar vi i mot og selger det videre.

VASKING AV FRIMERKER

dvs. får frimerkene løs fra papiret under, **gjør vi ikke lenger**. Dette var tidligere en aktivitet i flere gilder, men det er egentlig ikke marked for det lenger.

RING OSS

gjærne eller send en e-post om dere lurer på noe. Adresse og telefon står i gildebladet og på nettet under www.frimerkebanken.no

VI ER ALLE SAMMEN BARN!

Tekst: Ivan Chetwynd

Når Nobels fredspris deles ut 10. desember vil barn stå i sentrum. Mottakerne Kailash Satyarthi og Malala Yousafzai får prisen for sin kamp mot barnearbeid og for jentenes rett til skolegang. Og en av dem kan selv sies å være barn.

De fleste 17-årige vil jo nødig kalles barn, de er jo ungdommer må vite. Men da Malala begynte den virksomheten som førte til at hun nå får denne store prisen, var hun bare 11 år. Med et barns rettferdighetssans og fryktløshet talte hun den mektige Taliban midt imot og begynte å skrive en blogg for BBC om jentenes rett til utdanning.

Jesus sier jo at vi må bli som barn for å kunne komme inn i Guds rike. Og Paulus skriver om barn og voksne.

En av mine prestebekjente, Tore Laukvik, kommenterte Paulus' ord i en minipreken: «Paulus skrev: «Da jeg ble voksen, la jeg av det barnlige». Det må være noe av det verste Paulus har

skrevet – og noe av det dummeste man kan gjøre.» Jeg fikk lov å sitere ham på Facebook, og sitatet fikk ualmennlig mange «likes» – fra andre prester, gildemedlemmer og andre – så vel som noen motargumenter.

Nå var det slik at Tore sa «barnlig», mens den norske oversettelse lyder slik i sin helhet:

Da jeg var barn, talte jeg som et barn (gresk: nepios), tenkte jeg som et barn, forsto jeg som et barn. Men da jeg ble voksen, la jeg av det barnlige (tou nepiou). (1. Korinterbrev 13,11.)

Oversettelsen bruker «barnlige», ikke «barnlig». Ingen vil være barnslig! Det er et negativt ladet ord som brukes om urimelig oppførsel som barn utviser til tider, riktig nok på grunn av den måten de taler, tenker og forstår på. Men det er bare ett utslag av «det barnlige» som Paulus «la av».

Men ser man verset i sin sammenheng, kan man spørre om dette vers kanskje skal forstås som et bilde. Paulus stiller opp tre motsetningspar, der poenget er

forskjellen på dette liv og livet som kommer. Her er det barn kontra voksen. I det neste vers gjelder det å se i et speil kontra å se ansikt mot ansikt (datidens speil gav vel et nokså forvrent bilde av det som ble gjenspeilet). Og til sist å «forstå stykkevis» kontra å «erkjenne fullt ut». I dette liv forstår vi bare stykkevis, ser ting i et dårlig speil – og er som barn.

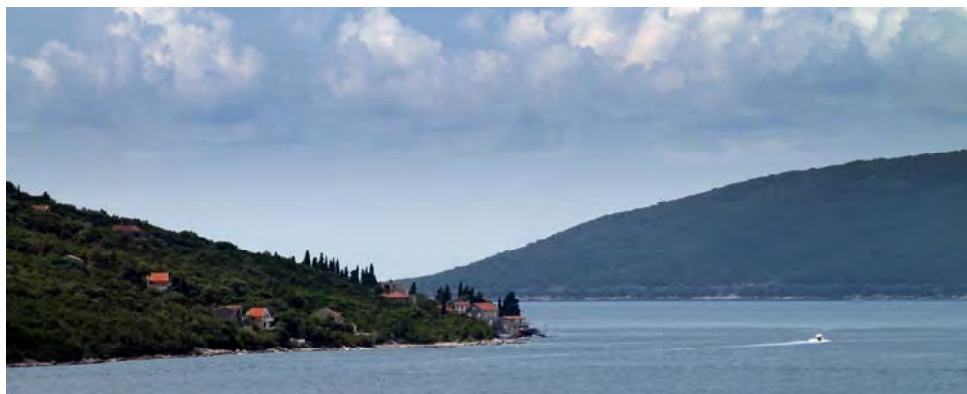
Vi er alle sammen barn! Underveis, umodne, under utvikling. Det er mye vi ikke forstår, som vi kan undre oss over og utforske. Og det er ting som vår barnlige, medfødte menneskelighet får oss til å reagere mot – og som kan få oss til å handle, slik Malala gjorde, uten alle de om'er og men'er som lett kan ta handlingskraften fra en voksen.

Alderen gjør oss til voksne, men det er viktig å huske at vi i den store sammenhengen alltid vil være barn.

MONTENEGRO – INTERESSANT OG LITT UKJENT

Tekst: Jan Petter Bergan
Foto: Kari Evensen

Metodistkirkens gilde valgte Montenegro. Det er absolutt interessant å finne land som kanskje ikke står helt øverst på besøkslisten. Likevel, Montenegro rangeres som et av verdens raskest voksende turistland. 22 glade gildemedlemmer fikk en fin uke her, og fikk mer kunnskap om et land få av oss visste mye om. Vårt inntrykk er at landet nok har noen utfordringer for å legge til rette for turisme, men potensialet er stort og interessant.

Langs hele den delen av den montenegrinske kysten som kalles Budvas riviera ligger strendene på rekke og rad. Noen er bare noen få meter lange og nås bare med båt, mens andre er milelange. Langs hele kysten tårner de mektige fjellene seg opp i bakgrunnen over det krystallklare, turkisskimrende havet.

Landets kulturhistorie er like spennende som geografien. Vår utmerkede guide tok oss med til noen av de mest kjente gamle byene Budva, Cetinje og Kotor. Godt bevarte byer, nesten 2500 år gamle, står som interessante momenter fra en svunnen tid. Budva er et av de mest besøkte stedene og ble etablert så langt tilbake som ca 400 år f.Kr. Cetinje ble grunnlagt på 1400-tallet og har vært et viktig religiøst og politisk sentrum.

Vel er det mye historie langt tilbake, men landet ble selvstendig så sent som i 2006.

Vår reise i dette landet, som er noe mindre enn telemark fylke og har drøye 625 000 innbyggere, ga gode inntrykk av et land som ekspanderer. I fleng kan vi nevne steder som Stari Bari og Ulcinj, samt en båttur på Skadasjøen. Vi rakk også et lite blikk inn i Albania, der vi med selvsyn kunne konstatere utvikling og investering, men også kontraster i et tidligere lukket land.

Mange inntrykk i løpet av ei uke. Tid til sol, bad og ren avslapping ble det også. Det virker som om MS-gildet tar mål av seg å finne nye mål og land hvert år. Neste år er det tur til England.

1. Hamar St. Georgs Gilde ønsker

VELKOMMEN TIL HAMAR

og Landsgildeting 12.–14. juni 2015

Tekst: og foto: Sidsel Gotaas

Ta gjerne med ledsager, for her er det mye å oppleve.

Fredag kveld inviterer vi til grillaften på speiderhuset i Vognveien på Stavsberg.

LØRDAG

starter Landsgildetinget. Ledsagere kan da oppleve: Hedmarksmuseet med Domkirkeruinene. Da er det også Middelalderfestival her. Ellers er det også mulig å ta byen i nærmere ettersyn.

Om kvelden blir det festmiddag. Da får dere høre om Hamar som middelalderby og mye mer.

Etter middag går vi til Hamar domkirke. Der vil vårt gildemedlem fhv. domprost Ole Elias Holck holde midnattsgudstjeneste.

SØNDAG

2014 var et jubileumsår. Her på Hedmarken ble Alf Prøysen feiret 100 år etter sin fødsel på Rudshøgda. Det «nye» Prøysenhuset tegnet av Snøhetta åpnet 23. juli 2014. Det nye huset ligger flott til i skogen og rett ved Husmannsplassen Prøysen, Alf Prøysens barndomshjem. Den nye permante og mer omfattende utstillingen «Livets runde» åpner i 2015.

Dere skal bo på First hotel Victoria midt i Hamar sentrum. (Eller Speiderhuset der du kan sove ute eller inne. Ta kontakt om du ønsker det.)

Påmelding innen 10. februar.

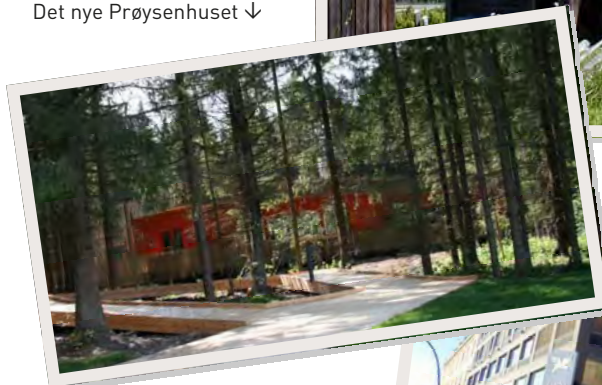
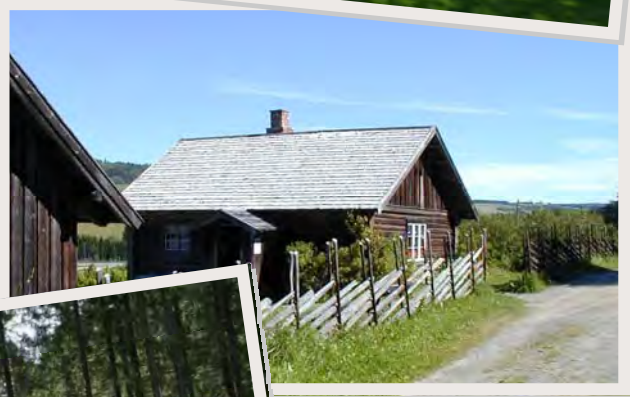
Turen til Hamar kan forlenges med et opphold i en tretopphytte på Danseråsen. I Himmellytta er det glasstak slik at dere kan se rett på stjernehimlen. (www.tretopphytter.no)

← Speiderhuset i Vognveien
Domkirkeruinene ↓

Husmannsplassen
Prøysen →
Det nye Prøysenhuset ↓

First Hotel Victoria →

← Tretopphytte på
Danseråsen.

PÅMELDINGSSKJEMA

LANDSGILDETINGET I HAMAR

12. – 14. JUNI 2015

Vennligst bruk blokkbokstaver og **ett skjema per deltaker**.

Navn: _____ Gilde: _____
Adresse: _____ Postnr. _____ Sted: _____
E-post: _____ Telefon: _____ Mobil: _____

Delegat (En fra hvert gilde med reisefordeling.) Ledsager/observatør

Pris per person

- Enkeltrom fredag-søndag ..... kr 3 645,00
 Dobbeltrum (per person) fredag-søndag ..... kr 3 005,00
 Enkeltrom lørdag-søndag ..... kr 2 845,00
 Dobbeltrum (per person) lørdag-søndag ..... kr 2 505,00

Jeg ønsker å dele rom med:

Gilde: _____

Grillaften fredag kveld, per person inkl. mat, drikke og transport.....kr 200,00

For delegater, observatører og ledsagere uten overnatting:

- Dagpakke*, lørdag ..... kr 485,00
 Festmiddag lørdag, per person..... kr 550,00
 Dagpakke*, søndag..... kr 485,00

Ev. diett / allergier:

* Dagpakke inkluderer frokost, lunsj, kaffepauser.

Drikke til måltider må hver enkelt betale selv.

Ledsagerprogrammet som kommer i tillegg:

Prøysen tur søndag.....kr 250,00

PÅMELDING:

Sendes til Roy Bakland, Roald Amundsens gate 29, 2319 Hamar. E-post: baklan@online.no

Påmeldingsavgiften er kr 500,00 som innbetales innen 10. februar 2015 til bankkonto 1822 55 59070
Restbeløpet innbetales innen 1. mai 2015

Eventuelle spørsmål rettes til Lise Høyem, e-post: lise.storas.hoyem@kirken.no – telefon: 970 29 753

Tekst: Trond Walstad

FRISTILLING FRA WAGGGS OG WOSM.

En lovendring medfører at for å starte Gildearbeide i et land trenger en ikke lenger godkjenning fra speiderorganisasjonene der. Argentina som hadde startet Gildearbeide, men som manglet godkjenning fra landets speiderorganisasjoner, kunne dermed opptas som nytt medlem i ISGF, som land nr 63.

UTKAST TIL SAMARBEIDSAVTALE MED WOSM BLE GODKJENT.

Det har ligget mye arbeid bak for å få til en avtale hvor en gjensidig anerkjenner hverandre som en selvstendig organisasjon. Samarbeide med WAGGGS har derimot gått smertefritt i mange år. Avtalen er ganske lik den norske samarbeidsavtalen hvor WAGGGS og WOSM har møterett og talerett i ISGF's styremøter.

Under Action Time ble det vist en rekke samfunnsengasjementer som de enkelte land bidro til. Her stiller vi nok ikke i første rekke! Trond hadde laget fellesframvisning for NBSR (Nordisk Baltisk SubRegion) samt en

Alf Runar Bakke ble valgt inn i verdenskomiteen for 6 år.

↑ De nye styremedlemmene som representerer fra venstre: Bangladesh, Uganda, Norge, Tunis. Lengst til høyre den gjenvalgte formannen Mida Rodrigues fra Portugal.

↓ Den norske kontingenten

som viste vårt prosjekt Hotelt. Den siste ble ledsaget av kommentarer av Knut.

I motsetning til mange land stilte vi alltid fulltallig opp under forhandlingene og vi ble godt bakket opp av de øvrige norske representanter som stilte som observatører.

Konferansen ble holdt i Olympic Park, et fantastisk grønt område hvor sommerolympiaden ble avholdt i 2000. Norge var representert av

Viselandsgildemester Trond Walstad, Distriktsildemester i Oslo Knut Jorde, leder av Ambassadors Guild Bjørg Walstad og Gildemester i Drammen Alf Runar Bakke.

Enkelte lot seg påvirke av markedsføringen fra Bali. Det ble vedtatt at vi om tre år har verdenskonferansen der. (Start sparingen - langt å reise men rimelig opphold).

Vil du vite mer? Se www.isgf.org

Valgkomiteen har ønsker om et godt valg 2015

Tekst: Jan Petter Bergan

- Vi forventer et aktivt engasjement fra gildene i hele landet, sier leder for valgkomiteen Magnhild Sandvei til gildebladet.

Det er gildene på lokalplanet som må komme med forslag slik at landsgildeledelsen virkelig representerer gildene «fra grasrota». Hun forteller videre at det kan være litt feil at det er valgkomiteen som alltid skal finne kandidater. Da kan valgkomiteen få for stor makt, sier Magnhild.

Ideelt sett bør valgkomiteen ha så

mange kandidater at tinget har et reelt valg. Oftest er det slik at valgkomiteen så vidt klarer å finne en eneste kandidat til de forskjellige posisjonene i landsgildeledelsen. I det tinget ikke kan komme med benkeforslag, ja, da blir det nærmest å oppfatte som et slags diktat fra valgkomiteen. Slik makt ønsker vi egentlig ikke, fortsetter Magnhild, og gjentar at det er viktig med aktivitet fra gildene.

Valgkomiteens rolle blir å innstille etter en total vurdering der kjønn,

alder, geografi, kompetanse, interessefelt og motivasjon inngår. Det er vi som skal ta jobben med å spørre, men vi er avhengig av forslag, fremholder Magnhild, og mener det.

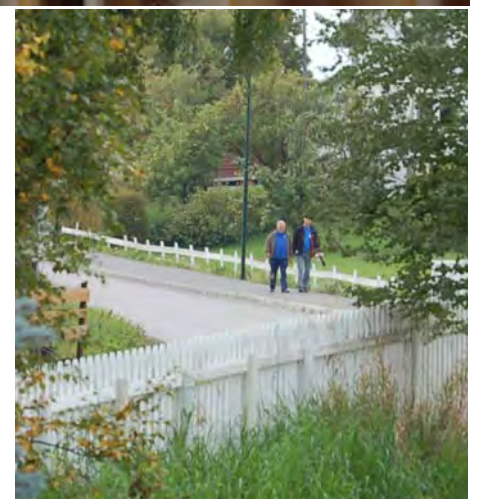
Valgkomiteen har sendt epost til alle gilder og distriktsildemestere, så nå venter vi at postkassa renner over at forslag. Etter 1. november starter vi opp med å spørre de som gildene har foreslått, så avslutter Magnhild med et stort lurt smil; gi på. Ta kontakt med valgkomiteen.

Fredag kveld var det samling for distriktsgildemestrene. Kvelden ble avsluttet med samtale rundt bålet, der alle ble bedt om å lytte aktivt. Lørdag var hovedtemaet dialog. Filosofen Håkon Gaukstad tok oss fra Sokrates, som vandret rundt og stilte spørsmål og til slutt måtte tømme giftbegeret for sin merkelige oppførsel, til dagens situasjon med kjappe, overflatiske debatter og knappe budskap på nett. Han minnet oss om at vi formes i møtene med andre mennesker, gjennom dialog. Skal en samtale kalles

en dialog, må deltakerne være lyttende, åpne, undrende og bevisste på at målet med samtalen skal de nå sammen. De må møte hverandre med oppmerksomhet og god vilje. Gaukstad utfordret oss med spørsmål om hvordan vi kan bruke dialog i vår organisasjon. På workshopen «Walk and talk» fikk deltakerne en praktisk øvelse i dialog. Skal vi dømme etter tilbakemeldingene, blir det mer dialog og gode samtaler både lokalt og sentralt i tida som kommer!

GLIMT FRA GILDEMESTERMØTET

SPEIDER-SPORT

Speider-sport var også til stede på gildemestermøtet på Sanner og St. Georg benyttet anledningen til et lite intervju.

EN HALV MILLION TIL SPEIDERARBEID?

Fairtrade, økologiske råvarer, kvalitet – og støtte til speiderarbeid: disse er stikkord for Speider-sport

Svein Otto Aure, daglig leder i Speider-sport: Du holdt et innlegg på Gildemestermøtet på Sanner. Hva slags respons fikk du?

Bra, det virket som folk var fornøyd.

Ikke alle gildemedlemmer er fortrolig med netthandel. Har dette vært et problem?

Nei, det ser ut som det går bra – men det er alltid mulig å bestille varer på telefon, 404 48 490. Vårt kundesenter har åpent mandag-fredag klokken 08-16.00.

Ja, hvordan går det med salget til gildemedlemmer – og hvilke artikler går det mest av?

Det er faktisk lite salg av gildeeffekter. Men det som det går mest av er skjerv og knuter.

På Gildemestermøtet fortalte du at overskuddet fra butikken går til speiderarbeid. Hvor mye blir det?

I år blir det minimum kr 260 000, og jeg regner med at det blir ca kr 500 000.

LEGO OG NYE GILDEPRODUKTER

Å handle på Speider-sport er jo ikke bare en god handel, men også en måte å støtte speiderarbeidet på!

Hva med speiderlego som julegave til barnebarn eller andre i familien?

I løpet av året har Speider-sport også fått inn en ny gildegenser, en hals, et nytt opplag av Gildesangboken og en lanterne som bruker stearinlys som brenner i ni timer, og som vil passe bra til transport av Fredslyset.

VARER SOM VARER

Det som mange blir imponert over, er Speider-sports profil, som Svein Otto Aure fortalte om på Gildemestermøtet. Der det er mulig er produktene Fairtradesertifisert. Noen er «kortreiste» og må ikke fraktes over lange avstander. Flere av klesplaggene er laget av økologisk bomull. Og det legges vekt på kvalitet. Varene er laget for å vare, som en motvekt mot bruk-og-kast mentaliteten som preger så mye av samfunnet.

TILBUD OM EGEN HJEMMESIDE FOR GILDENE

Ønsker gildet ditt å lage en egen webside, kan vi tilby dette gjennom webhotellet som St. Georgs Gildene i Norge bruker. Prisen for dette er kr 199,- (med dagens moms, kr 249,- pr år). En kan også hvis en velger programmet Word Press, få dette gratis oppsett fra webhotellet. Word Press er ett av de mest brukte programmene i verden i dag og kan brukes nesten som et vanlig skriveprogram. Med tilbudet følger også domene navn hvis en velger og la det slutte på sgg.no. For eksempel; gran.sgg.no

Hvis en ikke ønsker egen webside, men gjerne vil ha fram hva gildet ditt gjør, for eksempel årsplanen, kan vi ta imot dette. Helst da ikke for langt. Så kan vi lenke dette til gildenavnet deres i gildeoversikten i sgg.no. For å endre på noe underveis må man da sende nytt oppsett.

Hvis noe av dette er av interesse kontakt web@sgg.no

SVALBARDEKSPEDISJONEN 2015

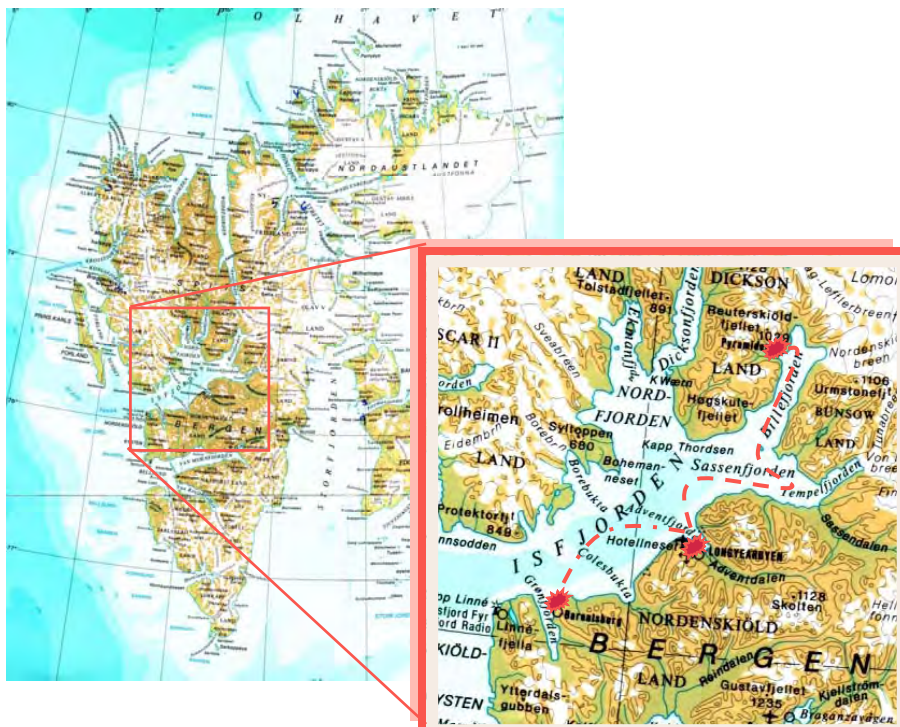
Tekst: Harald B. Pettersen
Foto: Arve Urlin

St. Georgs Gildene i Norge arrangerer tur til Svalbard 30. august – 4. september 2015. Selve tidspunktet avhenger noe av tilgangen på fly og priser. Turen er åpen for alle medlemmer av St. Georgs Gildene, og for andre interesserte dersom det blir ledige plasser.

Det vil bli en tur som passer for alle.

Turleder er Harald B. Pettersen. Han har jobbet 3 år på Svalbard. Har ledet tidligere turer dit, og også ledet arbeidsleire i Ny-Ålesund flere år på vegne av Norges Speiderforbund.

↑ Kirken i Longyearbyen
Fra gruvebyen Pyramiden ↓

Av programmet kan nevnes:

- Vandring i Longyearbyen med fokus på historiske steder.
- Båttur til den russiske byen Barentsburg, omvisning og lunsj i kulturhuset.
- Besøk på Svalbard Museum og fossiljakt ved Longyearbreen.
- Båttur inn Tempelfjorden-Sassenfjorden-Billefjorden, med fangstmannslunsj om bord på båten. Ilandstigning i den nedlagte gruvebyen Pyramiden.
- Svalbard kirke.
- Avslutningsmiddag på Huset.

Endelig invitasjon kommer i neste nummer av St. Georg.

He ain't heavy – he's my brother

4. Oslo Fagerborg bidrar til Bayalpata Hospital i Nepal

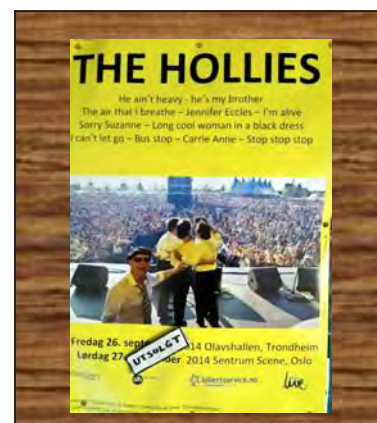
Tekst: Knut Skyberg

4. Oslo Fagerborg St. Georgs Gilde støtter i år opp om konsertene med The Hollies i Oslo og Trondheim. Overskuddet sendes via organisasjonen Possible Health til Bayalpata sykehus i fjellene i Vest-Nepal. Sykehuset ligger i et område der gjennomsnittlig daglig inntekt er under 5 kroner. Ved hjelp av innsamlede midler gir sykehuset gratis helsehjelp til en befolkning på en million mennesker. Nylig er det innredet operasjonsstue, og de har et enkelt laboratorium. Tidligere er det anskaffet røntgenapparat og de har apotek. Medlemmer av gildet har flere ganger delt ut flyere utenfor andre konsertarrangementer siste år, og det er slik spart betydelige annonseutgifter. Postkostet er fra Boys' town, Nebraska, der tittelen til sangen med det fine budskapet The Hollies er så kjent for, kommer fra: «He ain't heavy – he's my brother».

Overskuddet av årets konserter ble på kr 300 000, og det er de siste fem år samlet inn 1 million kroner på denne måten. Det arbeides med å få til en ny støttekonsert i 2016.

Opphenging av plakater på Bærums verk,

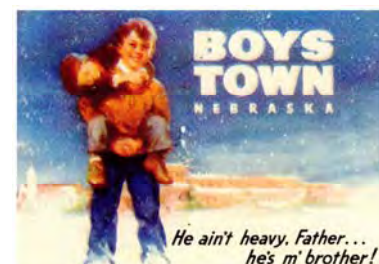
Plakat på speiderhytta Fjeros etter at begge konsertene var utsolgt.

T-skjorter håndsydd i Nepal, som ble solgt på konsertene til inntekt for sykehuset.

Speideren Ole Alkvist med The Hollies på Gardermoen, der han hentet og brakte gruppen gratis med sin fine turnébuss.

1. RAUMA ST. GEORGS GILDE PÅ SKOLEBENKEN

Tekst: Gerd Berg, Thormod Myhre
Foto: Thormod Myhre

Den årlige utflukten for 1. Rauma St. Georgs Gilde gikk i 2014 til Mittet Gamle skole. Dette er en gammel bygdeskole som ble overtatt av Mittet historielag i 2005. Skolen befant seg da i en heller skrøpelig forfatning. Men kompetente historievernevillige Mittetdalinger startet straks restaureringsarbeidet. At de har kommet i mål med sitt arbeid så vi tydelig på resultatet i dag. Selv tapetet i lærerboligen, som er spesialkonstruert i Sverige, pryder på nytt veggene.

Huset var fra 1864. Mittet var den gang egen skolekrets. Den var bygget i tidlig sveitserstil, med store vinduer og store rom med god høyde under taket. Dette var gjort av helsemessige grunner. Bygningen hadde både skolestue og lærerbolig under same tak. (Derfor størrelsen på huset). Skolen hadde, naturlig nok, en sentral plass i bygda. Mot slutten av 1800 tallet hadde skolen et elevtall på ca 50. Skolen ble drevet av bygdefolket. I 1935 ble lærerbolig delen omgjort til nytt klasserom. Skolen ble nedlagt i 1957. Da stod ny skole ferdig på Mittet.

Et av våre medlemmer Kåre Holm som hadde vært elev på skolen og som har deltatt aktivt i restaureringsarbeidet var kveldens vert og informerte oss om skolens historie

og restaurering sammen med arkeolog Kristoffer Dahle.

Når stunden i skolestua var over, stanset en gammel Vistdalsbuss utenfor. Bussen var fra 1930 (noe ombygd men lell). Uten både servostyring og synkronisert girkasse. Men det fikk ikke hjelpe. Tur skulle det bli og tur ble det rundt hele Mittet! Sjøfører Arne Langset slet i svingene... Det pep i, gud vet hva, bremses, gear eller... Lydløs var turen i vertfall ikke. Men moro var det virkelig.

Århundrets kanotur

Blant de mange begivenheter som markeres i 2014 er hundre års-dagen for fødselen til Larviks store sønn Thor Heyerdahl. Han så seg selv som en vitenskapsmann som bare ville prøve å finne bevis for sine teorier, men verden tenker på ham som en eventyrer som krysser verdenshavene på en balsamflåte og i en sivbåt.

I 1950 satt to rovere i Munken kino i Larvik og så filmen om Kon Tiki – og ble inspirert. Kanskje de skulle dra på en lignende ferd? Ikke på en balsamflåte, men i en kano. Men hvor skulle de dra hen? Hva med å padle gjennom kanalsystemet i Europa, over Middelhavet og opp Nilfloden til dens kilde i Afrikas hjerte...?

Det må være noe med luften i Larvik. Familier og venner forsøkte å få gutten fra den sprø ideen, men det hjalp ikke. Den 9. november 1952 padlet Reidar Teigen og Odd Ekanger Olsen ut av Larvik havn i en velutstyrt kano som de hadde døpt *Viking*. Og 1. pinsedag 1954 – for godt og vel 60 år siden – padlet de tilbake inn i hjembyens havn i god behold og med en vell av erfaringer.

De hadde nådd Victoriasjøen, tatt toget til Mombasa på Kenyas østkyst

og etter noen forviklinger fått hyre på en norsk båt hjemover. De hadde ikke

padlet hele veien til

Nilens kilde. De hadde fått båtskyss over Middelhavet, opplevd en hårreisende lastebiltur gjennom Libyas ørken og reist på en elvebåt langs Nilens mest øde strekning.

Beretningen om turen er spennende. Den gir et tidssbilde av Europa noen få år etter Andre Verdenskrigs slutt og av naturen og menneskeliv i Egypt og Sudan for et halvt hundre år siden. Noe som slo meg spesielt var den gjestfrihet guttene ble møtt med underveis, fra mange ulike mennesker i alle samfunnslag – de fikk mat og losji i dager eller uker da de trengte det. De må ha vært meget flinke til å bli venner med folk. Men de var jo speidere!

Boken om turen kan kjøpes fra Speidermuseet. Formatet og størrelsen gjør at den passer bra til å pakkes i ryggsekken, hvis man skulle finne på å dra på en langtur der mobilbruk kanskje kunne være vanskelig – gjennom Nord-Øst passasjen til Kina for eksempel...?

Speidermuseets venner

Speidermuseets venner er en venneforening som støtter museets arbeid. Gjennom sitt årlige økonomiske bidrag sørger vennene for at vi kan bevare speiderhistorisk materiale for ettertiden.

Speidermuseets venner består dels av enkeltpersoner, dels av speidergrupper og gilder.

Per i dag har vi i overkant av 500 medlemmer. Medlemmene får årlig tilsendt årsrapport fra museet og årets Speiderhistoriske skrift.

Medlemskap bestiller du fra Speidermuseet:
post@speidermuseet.no

HISTORIEN

Allerede i september 1984 tok Gildebladet opp spørsmålet om å realisere Speidermuseets venner for å skape et økonomisk grunnlag for opprettelse av et speidermuseum.

I mai 1985 var Speidermuseets venner en realitet med innsamlede kroner fra de første givere. Det ble bestemt at medlemskap i første omgang ble begrenset til 5 år, 1985-1989. Medlemskontingent på kr 500,- pr. år ble foreslått, men litt mindre eller mye mer var også gangbart. Da museet ble etablert i 1987 kunne styret motta en sjekk på kr 100.000,- som startkapital.

Kontoen "Speidermuseets venner" ble de første årene administrert av St. Georgs Gildene i Norge men i 1991 overtok styret denne oppgaven

I 1994 startet den nyoppnevnte finanskomiteen sitt arbeide med å øke medlemstallet i "Speidermuseets venner". I 1995 oppnevnte museets styre følgende utvalg for "Speidermuseets venner": Iver D. Haugen, Odd Hopp og Arne Muller.

Norsk Speidermuseum gjør speiderhistorien levende

Besøk museet på www.speidermuseet.no eller kom til Storgata 3 (4. etasje) i Oslo.

Museet er åpent tirsdag kl. 10-15 og ellers etter avtale.

*Telefon 22 42 29 85 (post@speidermuseet.no)

ISLANDSLAV

Cetraria islandica

Tekst og foto: Olav B

Islandslav tilhører en stor plantegruppe som kalles lav. Lavene er organismer som er sammensatt av organismer fra to forskjellige organiske verdener: Alge (Planteverden) og sopp (Soppverden). Algen inneholder klorofyll og kan omdanne karbondioksid til sukker og stivelse, mens soppen stort sett bygger opp laven (gir form) og sørger for formeringen. Sukkertypene som blir dannet i lavene er litt spesielle og litt tyngre å fordøye for menneskemager enn vanlig sukker, mens dyr klarer det stort sett greit (f.eks. reinsdyr som spiser reinlav).

Islandslav (brødlav, brødmose) vokser på næringsfattig mark over hele landet. Den kjennes lett på fargen (olivengrønn til mørk brun på oversiden, lysere grågrønn på undersiden) og på formen (buskaktig med flate, opptil 0,5 cm breie «greiner»). Den vokser som regel i løse, opptil 10 cm høye matter i glissen furu-/granskog eller bjørkeskog. Islandslaven er ofte noe rødfarget nederst mot bakken. Finner du den i fjellet, er den gjerne mindre og vokser mer spredt.

En slik plante som vokser nesten over alt og gjerne i store mengder, må ha vært brukt til mat en gang. Islandslav var høyt verdsatt både som næringsmiddel og medisin i eldre tider. I en islandsk lovbok fra 1200-tallet ble islandslav satt i klasse med bær og man fikk ikke samle den fra annen manns eiendom uten

tillatelse. Barkebrød og mosegraut var kosten for almuen i Norge i uårene både før og etter at poteten (jordeple) hadde kommet til landet. I dag har islandslav bare verdi som dyrefôr og da for ville dyr. Årsaken er at denne laven er noe bitter på smak. Dessuten er den tungt fordøyelig i «rå» tilstand. Koker du den i vann, løses lav-«sukkeret» opp, og etter avkjøling blir den nesten som gele. Evnen til å ta opp næring fra lav kan du venne kroppen til. Derfor øker kroppens evne til å fordøye lav over tid. Stivelsen i islandslav er fullverdig kost både for dyr og mennesker. Lav har ikke så mye smak, men inneholder inntil 80 % karbohydrater. Menneskekroppen kan utnytte inntil 50 % av disse. Setter du til litt mel eller havregryn blir dette en slags graut. Spiselig, men ikke nødvendigvis godt, for den er fremdeles litt bitter. Skal du bli kvitt enda mer av bitterheten, må islandslaven lutes ut: Enten med askelut (pottaske) eller kaustisk soda (ca. 40 g soda til 12 liter vann). Etter skylling med rent vann har du et produkt som egner seg godt til graut. Men hvorfor stoppe der? Islandslav kalles også brødlav. Skal vi lage brød?

SVERRES «MOSEBRØD»

En av mine studiekamerater, Sverre, arbeidet ved Arkeologisk museum i Stavanger. I 1979 serverte han brødmosebrød til 3000 fremmøtte på Avaldsnes på Karmøy. 70 brød gikk til, og alle fikk en smak av brødet.

Disse brødene ble laget på et kakebakeri, men siden Sverre fusker litt med brødbaking, får vi i hvert fall en oppskrift på «Mosebrød»:

Tilstrekkelig med islandslav samles inn. Renses for rusk og rask, lutes i ca. 2 timer (se over). Skylls godt, vannet ristes av. Laven grovmales på kjøttkvern og tørkes og er nå klar til bruk.

700 g sammalt hvete, fin
750 g fullkorn
250 g siktet havremel
100 g byggmel
200 g kli
700 g hvetemel
300 g brødmose lutet og ferdig oppmalt
1,3 l vann
1 l sur melk
1 ss salt
60 g gjær

Fullkornmelet kokes i 1,3 l vann i 10 min., deretter tilsettes surmelken og det hele avkjøles til ca. 37° C, før gjær og øvrige ingredienser tilsettes. Deigen bør stå til varm heving i 4-5 timer, eller kald hev over natten. Deretter formes den til flate runde brød som pensles med melk og strøs over med fullkornmel. Stekes ved lav temperatur (180°C) i minst 2 timer.

Dette brødet var neppe slik som det som ble laget i nød og uår i Norge. Men uansett: Noe slikt har du aldri spist før.

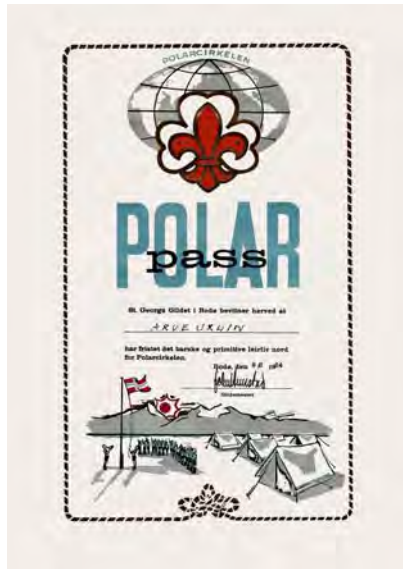
Leirheftet fra 1964 med en liten endring

I 2017 vil gildemedlemmer kunne være med å drive verdens nordligste Hotelt!

Da vil Norges speiderforbund nemlig holde verdens nordligste landsleir, i Bodø. Her vil man kunne nyte fjell, fjord og midnattssol på en leirplass som likevel blir i gangavstand til fly, tog, buss og båt.

Landsdgildeledelsen har sagt ja til NSF's forespørsel om å drive Hotelt – og det blir sannsynligvis også en gildetropp på leiren.

Verdens nordligste Hotelt!

St. Georgs Gilde i Bodø solgte Polarpass som bevitnet at man hadde «fristet det barske og primitive leirliv nord for Polarsirkelen» i 1964

NYE MEDLEMMER

1. Vestre Aker

Liv Dietrichs
Erik Goplen Andersen

Karmøy

Marit Hop Nilsen

1. Halden

Jan H Lunde, Unni Lunde

6. Bergen

Gro Borge Meyer

Herdis Amundsen

Berit Bredesen

Astrid Andreassen

John A. Saastad

Gerd Berg,

1. Kolbotn

Direkte medlem

1. Moss

1. Moss

1. Rauma

OM ST. GEORGS GILDENE

Vi er en bevegelse for voksne både med og uten speiderbakgrunn. Sammen er vi en del av et internasjonalt felleskap som bygger på de samme verdier som speiderbevegelsen. Vårt mål er å arbeide for speidersaken både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Vi er også et tilbud til aktive speiderledere. For i tillegg til hyggelig samvær, får du støtten du trenger i din daglige ledergjerning hos oss. Sammen har vi lang erfaring fra det meste, og om du trenger hjelp til tiltak i din speidergruppe stiller vi opp.

Betegnelsen «gilde» stammer fra middelalderen og ble brukt om sammenslutninger til gjensidig hjelp og beskyttelse, dannet av mennesker med felles interesse.

Lokale Gildegrupper finnes over hele landet. Ta kontakt med oss så hjelper vi deg med mer informasjon, samt hjelper deg med å finne din nærmeste Gildegruppe. Besøk også nettsiden vår www.SGGN.no.

AKTIVITETER

2014

24. november

Fredslyssamlingen i Oslo kl. 18.00 i Fagerborg kirke (nær Bislet, med gode parkeringsmuligheter).

25. november

Fredslyssamling i Hamardomen kl.18.00

7. desember

Lysmesse i Birkeland kirke, Bergen

2015

22. februar

Tenkedagen

23. april

St. Georgsdagen

12. – 14. juni

Landsgildeting, Hamar

26. – 30. juni

Nordisk Baltisk samling, Horsens, Danmark

30. august – 4. september

Tur til Svalbard

ST. GEORG NR. 4 - 2014 (62. årgang) er medlemsbladet til
ST. GEORGS GILDENE I NORGE

Landsgildemester:

Karin R. Thompson
pethomps@online.no • 90 92 54 99

Viselandsgildemester:

Trond Walstad
tr-wals@online.no • 22 46 71 22

Kasserer:

Astrid Heen Lillebostad
astridhl53@gmail.com • 71 11 11 33

Øvrige styremedlemmer:

Vibeke S. Gordner
vibeke@sandefjordscout.no • 33 45 01 55

Inger E. Merli
merli@start.no • 66 88 04 35

Vivi Heine-Hansen
vivhei@online.no • 95 91 38 38

Speiderforbundenes representanter i styret:

Dag Espolin Johnson
KFUK-KFUM-speiderne • 22 74 39 22

Christen A. Larsen
Norges speiderforbund • 95 05 33 43

Kontoret

er åpent torsdager kl. 10.00–15.00.

Besøksadresse: SGGN, Norges speiderforbund,
St. Olavs gate 25 i Oslo

22 20 16 95 • post@sgggn.no

Postadresse: Postboks 6840 St. Olavs plass, 0130 Oslo.

Bankkonto 8200 06 04980

IBAN NO58 8200 0604 980 SWIFT DNBANOKK

Bankkonto St. Georgsfondet 8200 06 04999

Bankkonto Kvernmoen 8200 06 05014

Sekretær Ivan Chetwynd, mobil 415 72 729

Mer informasjon på nettsiden vår **SGGN.no**.

St. Georg

bladet@sgggn.no

Redaktør: Arve Urlin

Ansvarlig redaktør:

Karin R. Thompson

Redaksjonen:

Finn Saugestad, Ivan Chetwynd

Stoff til neste nummer senest:

29. januar 2015

Nettredaktør:

Toril S. Nicolaysen

web@sgggn.no

Omslagsfoto:

Astrid Heen Lillebostad, Landsgildekasserer.

Foto: Arve Urlin.

Sats:

Brødtæksten i Garamond.

Overskrifter og støttetekster

sitter i FF DIN (Open Type)

Trykkeri:

UnitedPress Trykkeri,

Latvia

Papir:

Multiart Silk

Opplag:

1400

Takk til 1. Høvik St. Georgs Gilde

som hjelper til med adressering

og sending av bladet.

Returadresse:
St. Georgs Gildene i Norge
Postboks 6840 St. Olavs plass
0130 OSLO

Gjennom
det bleke
vinterlyset
danser
glitrende snøfugg
og legger seg
som
et mykt
varmt
teppe
over
forunderlige hemmeligheter.

Levende lys

En stille
vakker flamme
full av energi
åpner opp
menneskene
til fortrolighet.

Med disse ord ønsker vi i
Landsgildeledelsen **god jul**
og et riktig godt nytt år til
alle gildevener!

ST. GEORGS GILDENE

GENSER

Kr 449 **Nyhet!**

Myk og deilig glidegenser i økologisk og Fairtrade-merket bomull med brodert logo på bryst.

ST. GEORGS GILDENE

PIKÉ

Kr 289 **Nyhet!**

Glideskjorte i økologisk og Fairtrade-merket bomull med brodert logo.

ST. GEORGS GILDENE

HALS

Kr 79

Hals i resirkulerbar polyester.

ST. GEORGS GILDENE

MERKE

Kr 20

ST. GEORGS GILDENE

SANGBOK

Kr 90

Nytt opplag av den gode gamle sangboka!

www.speider-sport.no/sggg

St. Georgs Gildene har egen avdeling i Speider-sports nettbutikk. Speider-sport er drevet av speidere, og overskuddet går tilbake til speiderarbeidet i Norge. I år feirer speiderbutikken 100 år!

Alle medlemmer av St. Georgs Gildene i Norge er også med i International Scout and Guide Fellowship. (ISGF)
For mer informasjon, se www.isgf.org